

ΝΟΥΜΑΣ

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΠΟΛΙΤΙΚΗ-ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ-ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ

Δ. Π. ΤΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ

ΧΡΟΝΟΣ Ε'. | ΑΘΗΝΑ, Κυριακή 4 του Μάρτη 1907 | ΓΡΑΦΕΙΑ: Δρόμος Οικονόμου αρ. 4 | ΑΡΙΘ. 237

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΨΥΧΑΡΙΣ. 'Η άρρωστη δουλα συνέρχεται.
ΚΩΣΤΗΣ ΠΑΛΑΜΑΣ. 'Ο δωδεκάλογος του Γύφτου—Πρόλογος.
ΓΙΑΣ. Οι Βούλγαροι—Στις σχολεία—'Ο θάνατος του Παληκαίου.
ΠΑΥΛΟΣ ΝΙΡΒΑΝΑΣ. 'Ο κρυφοίτης.
Δ. Π. ΤΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ. 'Αρχή λευτεριάς.
Κ. ΘΕΟΔΩΡΙΔΗΣ. Το θέατρο στ' Παρίσι.
Ο ΝΟΥΜΑΣ. Έργα και 'Ημέρα.—'Ο Ένας.
ΧΡΥΣΑ ΕΠΗ. 'Από το λόγο του κ. Παναγιωτόπουλου
Ο ΘΑΝΑΤΟΣ ΤΟΥ ΚΟΝΕΜΕΝΟΥ.
ΠΟΙΗΜΑΤΑ. Μίλτω, Ν. Β. Π. Θ. Κατραπάνης.
ΠΑΡΑΓΡΑΦΑΚΙΑ — Ο,ΤΙ ΘΕΛΕΤΕ — ΧΩΡΙΣ
ΓΡΑΜΜΑΤΟΣΗΜΟ

ΑΡΧΗ ΛΕΥΤΕΡΙΑΣ

Τὴν περασμένη Παρασκευή, 22 τοῦ Φλεβάρη, ἡ Ἑλληνικὴ Βουλὴ, ποῦ ἔχει τόσες ἀκαρίτιες στὴ ράχη της καὶ ποῦ τόσα καὶ τόσα κακὰ φόρτωσε ἴσαμε τώρα στὸ ἔθνος, ἐξαγνήστηκε κάπως καὶ ἀντρεψώθηκε καὶ χειροφετήθηκε ἀπὸ τοὺς Παπαμιχαλόπουλους καὶ τοὺς Κουτουριώτιδες καὶ τοὺς λοιποὺς παπαδελῆδες της, μὲ τὰ γνωστικὰ καὶ τίμια καὶ παληκαίρια λόγια τοῦ κ. Παναγιωτόπουλου. Ξανόσανε ἡ Βουλὴ μας τὴ νύχτα κείνη καὶ μαζί της ξανόσανε καὶ τὸ ἔθνος. Τιμὴ καὶ δόξα στὸ παληκαίρι ποῦ, διακλιώντας τὴν Ἀλήθεια, μεταμόρφωσε τὴ μητρικὰ σὲ μάννα καὶ δρόσισε μ' ἐλπίδες τὴν ψυχὴ τοῦ ἀπελπισμένου καὶ χιλιοκατατρεγμένου ὄρφανου.

Ὁ Παπαμιχαλόπουλος ἔβρισε· εἶπε προδότες ἀγράμματος, ἀντίχριστους τοὺς ἐργάτες τῆς Ἰδέας. Ὁ Παναγιωτόπουλος φώτισε. Ὁ πρῶτος, ἀντιπροσωπεύοντας τὸ Χτές, τὸ βουτηγμένο στὴν ψευτιά καὶ στὴ σαπίλα, κατέβηκε στὴν παλιότρα μὲ τὰ σκουριασμένα ὄπλα του, ποῦ τόσος καὶ τόσος Παπαμιχαλόπουλοι ἴσαμε τώρα τὰ μεταχειριστήκανε, διακονεύοντας τὰ εὐκόλα χειροκροτήματα καὶ μπηγόντας τὸ μαχαίρι βαθύτερα στὴν ἐθνικὴ ψυχὴ. Ὁ δεύτερος, ἀντιπροσωπεύοντας τὸ ὄνειρεμένο Ἀῦριο, τὸ Ἀῦριο τῆς πνευματικῆς λευτεριάς καὶ τῆς φεγγαροπρόσωσης Ἀλήθειας, τὸν ὑποδέχτηκε μὲ τὰ λαμπερὰ καὶ ἀξέτιμωτα ὄπλα, ποῦ μόνο οἱ διαλεχτοὶ τὰ πιάνουνε μὲ σεβασμὸ στὰ χέρια τους, ὄχι γιὰ νὰ κλέψουν τὰ χειροκροτήματα τοῦ ἀνίδεου ὄχλου, ἀλλὰ γιὰ νὰ νοιζοῦνε λασπωμένα μάτια καὶ νὰ καθαρίσουνε μουχλιασμένα μυαλά, ἀδιαφορώντας οἱ τίμιοι αὐτοὶ πολεμιστάδες ἂν ἡ ἀμοιβὴ τους θάναϊ ἢ χολὴ καὶ ἔλγιοθας.

Καὶ τὴν Παρασκευὴ τὸ βράδι — Μεγαλοπαρασκευὴ γιὰ τὴ Ρουτίνα καὶ Λαμπρόσκολη γιὰ τὴν Ἀλήθεια — ἔγινε ἡ κρίσιμη μονομαχία· καὶ ἄστραψε ἡ Ἀλήθεια· καὶ νικήθηκε τὸ σκοτεινὸ Χτές ἀπὸ τὸ φωτεινότερο Ἀῦριο.

Δὲν εἶναι μικρὸ αὐτὸ ποῦγινε· εἶναι νίκη καὶ

Ἡ ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗ ΤΟΥ «ΝΟΥΜΑ»

ΑΝΔΡΕΑΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ
Βουλευτὴς Αἰγυπτιακῆς καὶ ἄλλοτε Ἰακουργὸς
τῆς Παιδείας

γιὰ τίτλια τὴν γιορτάζουμε. Εἶναι ἀρχὴ Λευτεριάς. Μάλιστα. Κι ὅσα γλυκοχαραζεῖ ἡ Λευτεριά, περιμένε τινε καὶ δε θάρρησει νὰ φεγγαβολῆσει σὰν ἡλιος καὶ νὰ ζωγονήσει διὰ τὰ χαμοσερούμενα σήμερα τοῦ ἔθνους ἰδανικά. Γιατί νὰν τῶχουμε γιὰ σίγουρο, μὰ κ' ἔγινε ἡ ἀρχὴ, πὼς ὕστερ' ἀπὸ πέντε χρόνια, ἴσως καὶ λιγότερα, θάναβεῖ στὸ βῆμα τῆς Βουλῆς ἕνας δεύτερος Παναγιωτόπουλος, ἢ καὶ ὁ ἴδιος ἀκόμα, καὶ θὰ βροντοφωνήσει ξέθαρρα, δίχως τίς σημερινὲς ἐπιφύλαξεις, πὼς μὰ εἶναι ἡ Ἀλήθεια καὶ αὐτὴν πρέπει νὰ γκαλιόσουμε ἂ θέλουμε νὰ δώσουμε στὸ ἔθνος ζωντανούς ἀθρώπους καὶ ὄχι ἀποκριατικὸς φασουλῆδες ποῦ νάναϊ.

«τῶν Εὐρωπαϊκῶν περιγέλων καὶ τῶν ἀρχαίων παλιότσι»

Ὁ σημερινὸς Παναγιωτόπουλος εἶναι ὁ πρόδρομος τοῦ ἀλλοῦ Παναγιωτόπουλου, ποῦ θάρρει αῦριο. Καὶ σὰν τέτιος πρόδρομος τοῦ ἀξίζει νὰ ὀνομαστῆ κ' Ἐθνικὸς Εὐεργέτης — ἀφοῦ τὰ ἔθνη εὐεργετοῦνται περισσότερο ἀπὸ κείνους ποῦ τὰ μπάζουνε στὴν Ἀλήθεια καὶ ποῦ σπάνε τίς βαριὲς κλυσαίδες τῆς Πρόληψης, παρὰ ἀπὸ κείνους ποῦ χτίζουνε διάφορα φιλαθρωπικὰ καταστήματα ἢ μεγαλόπρεπα Σχολεῖα γιὰ νὰ γεροκομοῦνται σ' αὐτὰ οἱ πνευματικοὶ ἀνιάτοι.

Δ. Π. ΤΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ

ΧΡΥΣΑ ΕΠΗ

(Ἀπὸ τὸ λόγο ποῦβγαλε ὁ κ. Παναγιωτόπουλος στὴ Βουλὴ στίς 22 τοῦ Φλεβάρη).

Πρέπει νὰ παρασκευάσωμε τοὺς Ἑλληνόπαιδας ὅπως γίνωσι Σουηδοὶ τὰ σώματά, Γερμανοὶ τὸν νοῦν, Ἰάπωνες τὴν ψυχὴν, καὶ τότε μόνον δύναμεθα νὰ ἐλπίζωμεν, ὅτι θὰ δυνηθοῦν ὄχι μόνον νὰ ἐαρτάξουν, ἀλλὰ καὶ νὰ ἐπαναλάβουν τὸν Μαραθῶνα.

Ὅσοις ὄσον καὶ νὰ εἶναι σοφὸς δύναται νὰ εἶναι νομοθέτης τῆς γλώσσης· καὶ ὁ σοφὸς καὶ ὁ λούστρος, καὶ ὁ σχολαστικὸς καὶ ὁ μαλλιαρὸς, καὶ ἐσεῖς καὶ ἐγὼ καὶ πάντες, οὐδὲν ἄλλο εἴμεθα. ἢ ἀχθοφόροι κομίζοντες ὄλικὸν ἐκ τοῦ ὅποιου ἡ ἐθνικὴ συνείδησις, ἡ ἐξέλιξις καὶ πρόοδος τῶν καλλιτεχνικῶν καὶ νοητικῶν ἀναγκῶν τῆς γλώσσης, παρακληθάνει ἢ ἀπορρίπτει.

Ἐάν εἴπετε εἰς τὸν σχολαστικὸν γραμματικὸν ὅτι πρέπει νὰ ἀποθάνῃ εἰς ἕκ τῶν δύο ἢ ἡ Γραμματικὴ, ἢ ὁ Ὅμηρος, ἀδιστακτικὸς θὰ εἶς ἀπαντήτη — Ἀπολεσθήτω ὁ Ὅμηρος καὶ Ζήτω ἡ Γραμματικὴ.

Μὴ φοβεῖσθε τοὺς μαλλιαρούς, διότι διὰ τῶν ὑπερβολῶν τῶν αὐτοκτονουσῶν, ἀλλὰ τρέμετε τοὺς σχολαστικὸς, διότι διὰ τῶν ὑπερβολῶν τῶν φονεύουσι.

Ο ΔΩΔΕΚΑΛΟΓΟΣ ΤΟΥ ΓΥΦΤΟΥ ΠΡΟΛΟΓΟΣ (*)

Μὲ λογιμὸ καὶ μ' ὄνειρο.
ΣΟΛΩΜΟΣ (Ἐλεύθεροι πολιορκημένοι)

Τὸ ἀφιέρωμα (**), τὸ βαλμένο στὴν ἀρχὴ, τὸ χάραξε τῆς πρώτης στιγμῆς ὁ ἐνθουσιασμός, ὅταν αἰσθάνθηκα τὸ πρῶτο σάλωμα τοῦ παιδιοῦ μέσα στὴ Φαντασία μου. Ἀπὸ τότε πέρασαν ἑστὰ χρόνια· τὸ

(*) Σημ. τοῦ «Νουμά». Τὸ βιβλίον βγαίνει σὲ λίγες μέρες καὶ ὁ ποιητὴς του εἶχε τὴν καλωσύνη νὰ δώσει στὸ «Νουμά» τὸν πρόλόγόν του νὰ τυπωθεῖ, πρὶν ἀκόμα κυκλοφορήσῃ τὸ βιβλίον.

(**) Τὸ ἀφιέρωμα, ποῦ βρίσκεται στίς πρώτες σελίδες τοῦ βιβλίου, εἶναι τοῦτο: «Σὲ σὰς, γνωστοὶ καὶ ἀγνωστοὶ, τωρινοὶ καὶ αὔριανοί, ὅσοι καὶ ὅποιοι, ποῦ κάπως θὰ προσέχετε στὴ στίχο μου καὶ κάτι θὰ ξανοίγετε μέσα του, Τὸ ΠΟΙΗΜΑ ΤΟΥΤΟ τὸ πρῶτο ἴσως ποῦ κοιτάξα νύλαφροδέσω μαζί ἐπικά καὶ λυρικά καὶ δραματικά, καὶ παίρνοντας ἀπ' ὅλα τὰ στοιχεῖα τοῦ ποιητικοῦ Λόγου καὶ ἀπὸ τῆς Ἱστορίας τὰ παραδομένα καὶ ἀπὸ τοῦ φιλόσοφου τίς σκέψεις, καὶ ἀπὸ τῆς ζωῆς καὶ ἀπὸ τῆς εὐνοίας κάποια δράματα τοῦ νοῦ καὶ κάποια καρδιοχτύπια, ΤΑΦΙΕΡΩΝΩ».